

ПРОЄКТУВАННЯ МОТИВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ ІНТЕРЕСУ УЧНІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН

Проблема прояву інтересу учнів в навчально-пізнавальній діяльності знаходиться на стику навчання й виховання. Нажаль у сучасних закладах загальної середньої освіти в більшості учнів спостерігається низька успішність, шкільна дезадаптація, недостатній рівень культури, все це базується на низькій сформованості мотивації навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Алгоритм діяльності викладача з проєктування мотиваційних технологій для розвитку інтересу в учнів ґрунтується на таких етапах: 1) аналіз тактичних і стратегічних навчальних цілей, виявлення спрямованості навчального матеріалу і можливостей його орієнтації на практичний зміст, а також конкретну діяльність. Результатом є перелік прикладів застосування навчального матеріалу для вирішення практичних завдань; 2) аналіз оперативних цілей навчання, змісту навчального матеріалу з метою встановлення типу формованого мислення і, відповідно, характеру пропонованих завдань (алгоритмічних або евристичних); 3) аналіз стану навчального процесу, що охоплює: аналіз базового матеріалу; аналіз типу мислення (образне, логічне або комбіноване); аналіз типу темпераменту, що переважає; 4) вибір типу мотивації (внутрішня, зовнішня) для розвитку інтересу; 5) під час вибору зовнішнього типу мотивації розробка способів її здійснення для різних типів темпераментів; 6) за внутрішньої мотивації – розробка її способів для різних типів мислення з урахуванням базових знань; 7) опис послідовності дій викладача і передбачуваної реакції учнів у процесі реалізації мотивації; 8) перевірка реалізації мети, а також врахування особливостей психофізіологічних процесів під час навчання в розробленій технології.

Досліджено, що основними прийомами та формами роботи для стимулювання інтересу в учнів на уроках біології в 8 класі ЗЗСО № 27 міста Чернігова є: бесіда; створення проблемної ситуації; використання прийому «Дивуй»; використання творчих завдань (складання кросвордів, загадок, віршів, сенканів); використання під час уроку художньої та наукової літератури та створення ситуації успіху, на основі діяльнісного підходу до навчання.

Основними прийоми та формами роботи для стимулювання інтересу в учнів на уроках географії виявилися: прийом «Приваблива мета», «Практична теорія», «Географічний крос», «Творча мозаїка», «Проблемне питання», «Упізнай за описом», «Творча лабораторія», «Пазли» та прийом «Бліц-опитування».

Формування інтересу – це замкнений у собі автоматичний процес. Головною умовою формування інтересу є розуміння школярем змісту і значення виучуваного; збудження інтересу; емоційна привабливість навчання та наявність оптимальної системи тренувальних творчих прав і пізнавальних завдань до відповідної «порції» програмного матеріалу.

Отже, вчителю необхідно більше уваги приділяти відбору змісту навчального матеріалу, а саме: ознайомлювати школярів з новими даними, які можуть показати їм сучасний рівень науки і перспективи його розвитку; розкривати практичне значення, можливості застосування здобутих у школі знань у повсякденному житті, у трудовій діяльності; організовуючи заняття з предметів, урізноманітнювати самотійну пізнавальну діяльність учнів.

Список використаних джерел

1. Опаренюк Г. А. Організація навчального процесу з біології в сучасній школі. Вінниця, 2005. С. 68–75.
2. Харченко О. В., Лелеко В. Г. Навчання географії в загальноосвітньому навчальному закладі: методичний посібник для вчителів. Харків: ХАНУ, 2015. 176 с.

Хімічний склад

Назва елемента	Кількість в 100 г продукту
Вода	81,35-90,28
Білки	0,9-1,2
Жири	4,4-9,0
Глюкоза	2,4-3,6
Фруктоза	0,7-2,2
Сахароза	0,07-0,3
Крохмаль	0,054-0,063
Клітковина	0,4-0,79
Пектин	0,42-0,79
Зола	0,7-1,2
Органічні кислоти	2,3-4,4

Таким чином, за умов вживання соусів з плодової та ягідної сировини з м'ясом, рибою, сирами, яйцями та іншими білковмісними продуктами збільшується засвоєність білка організмом майже вдвічі. Тому соуси фруктові, певною мірою, дозволяють вирішити проблему покращення якості харчування населення, завдяки постачанню до організму людини органічних кислот, які сприяють процесу травлення, гальмують процеси гниття у травному тракті та виводять сольові відкладення. Плодово-ягідні соуси є незамінним джерелом пектинових речовин, клітковини, які знижують рівень холестерину в крові людини, сприяють зменшенню накопичення жиру та сприяють виведенню з організму шкідливих речовин відповідно [4].

Список використаних джерел

1. Давидова О. Ю. Розробка технології соусів з кісточкових плодів : автореф. дис. ... канд. техн. наук: 05.18.16. Харків, 1999. 19 с.
2. Українець А. И. Технология пищевых продуктов : учебник. Киев : «Аскания», 2008. 736 с.
3. Колтун В. А. Харчові продукти. Фрукти, ягоди, овочі, гриби. Київ : Нац. торг.-економ. ун-т, 2013. 484 с.
4. Пересічний М. І. Технологія продуктів харчування функціонального призначення : монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2008. 718 с.

Недвиги М. В., Ладись Я. О., Слюта А. М.

ТЕХНОЛОГІЇ ЗБЕРЕЖЕННЯ ВОДНИХ РЕСУРСІВ ЧЕРНІГІВЩИНИ НА ПРИКЛАДІ РІЧКИ СМЯЧ

В порівнянні з іншими регіонами України Чернігівська область має відносно кращі показники забезпечення водними ресурсами. Однак і в межах Чернігівщини існує значна кількість проблем в сфері водокористування та управління водними ресурсами, що мають свої територіальні прояви та специфіку. Обмеженість водних ресурсів зумовлює необхідність організації їх раціонально-комплексного користування [2].

На основі проведених експедиційних досліджень, аналізу отриманих даних, систематизації та узагальнення матеріалів, нами виділені основні фактори впливу на сучасному етапі на екологічний стан річки Смяч, які за своєю природою і масштабності впливів об'єднані в три групи: 1) антропогенної природи, а саме: порушення Водного законодавства України щодо режимів використання водоохоронних зон і прибережних захисних смуг [1]; стихійні, неконтрольовані і несанкціоновані скиди комунально-побутового походження; побутове сміття і агрозалишки з присадибних ділянок; трансформація та розорювання заплави, з частковим замуленням русла річки і сприятливими умовами для розвитку ерозійних процесів; 2) абіотичної природи: часткові зміни природних властивостей русла, заплави і природних систем живлення річки (показників руслової геоморфології, зміни течії, коливання рівня водної гладі); сезонні зміни фізичних показників води